

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII

Řada K: Školní kroniky

Svazek č. 5

KRONIKA
hlavní školy
v Hostivici

1940–1945

Hostivice, prosinec 2013

Přepsala Alena Kučerová

Zpracoval a úvod doplnil Jiří Kučera

Stránky jsou upraveny pro zmenšování při tisku na formát A5

O pamětní knize

Měšťanská škola v Hostivici byla za druhé světové války přejmenována na školu hlavní. V roce 1940 byl jako bývalý ruský legionář nuceně penzionován dosavadní ředitel školy Josef Mansfeld. Zároveň musela být zabalena a uložena dosavadní pamětní kniha.¹ Po dobu války tedy byla zřízena nová kronika, do níž zapisoval především zastupující ředitel František Pěkný. Na konci je uvedeno vysvětlení o nucených zápisech do kroniky a o událostech, které se ani nestaly, ale musely být zapsány, a následuje vložený opis zprávy o škodách způsobených na školní budově pádem německého letadla. Po osvobození pokračovaly zápisy opět v předchozí pamětní knize.

Kniha nemá číslované strany, je psána částečně na psacím stroji, částečně ručně.

Kronika byla studována v roce 2006 při přípravě podkladů ke stoletému výročí školní budovy Komenského čp. 141, kdy byla uložena v Základní škole Hostivice. V současné době se nachází ve Státním okresním archivu Praha-západ v Dobřichovicích.

Přepis zařazený do tohoto svazku Pramenů k hostivické historii je doplněn aktuálními poznámkami pod čarou, které doplňují, upřesňují, případně opravují původní text. Přepis zpravidla zachovává původní slovosled a některé jazykové zvláštnosti, pouze na některých místech byla v zájmu lepší srozumitelnosti upravena interpunkce.

¹ Svazek č. 4 řady K Pramenů k hostivické historii

Seznam archivu: úřed. kn. 27

Hauptschule in Hostiwitz,
Bezirk Kladno.

Hlavní škola v Hostivici,
okres Kladno.

Hlavní škola v Hostivici.

**Die Chronik
= Kronika =**

vom:

od r. 1940.

Školní rok 1940/41.

I. Začátek a konec školního roku.

Školní rok 1940/41 byl zahájen 2. září 1940. Vyučovalo se nerušeně až do vánočních svátků. Od 2. do 18. ledna 1941 bylo vyučování přerušeno pro velké mrazy a nedostatek uhlí. Konec 1. pololetí byl posunut na 15. února 1941. Pro opožděné dodání paliva uzavřena byla opět škola od 31. března do 3. dubna 1941. Pak pokračováno v pravidelném vyučování až do konce školního roku 28. června 1941.

2. Učitelský sbor ve škol. roce 1940/41.

Na počátku škol. roku byli členy sboru: Josef Mansfeld, def. ředitel, Jiří Geltner, zat. odb. učitel, František Pěkný, zat. odbor. učitel, Anežka Zpěváčková, def. odb. učitelka, Jaroslav Krátký, z. odb. učitel, Leonard Mlčoch, def. odb. učitel, Františka Cílková, zat. odb. učitelka, Marta Hautová, zat. odb. učitelka, Václav Prečner, zat. odb. učitel, Jindřich Nedvěd, zat. odb. učitel, Josef Kýhos, zat. odb. učitel.²

Dívčím ručním pracím a dom. naukám vyučovala Anna Vacková, zat. učit. dom. nauk. V I.C vypomáhala Růžena Dejmalová, výp. učit. dom. nauk na zdejší obecné škole.

Náboženství římskokatolickému vyučoval Václav Hájek, farář v Hostivici, a kandidát učitelství Jan Záruba z Bernartic u Tábora.

Náboženství českomoravské církve vyučoval ve 2 odděleních Jaroslav Smetana, farář z Hostivic.

Náboženství evangel. česko-bratrské církve vyučovala v I. oddělení spolu s obecnou školou Vlasta Culovská, učit. náboženství z Kročehlav.

Dnem 28. února byla ze služby propuštěna Marta Mrázová-Hautová, po provdání za odb. učitele Karla Mráze z Buštěhradu.³

V důsledku toho spojeny byly třetí třídy tak, že II.C podle pohlaví byla rozdělena mezi II.A a II.B.⁴

Dne 31. března 1941 byl pensionován Josef Mansfeld, ředitel školy.⁵ K tomuto dni přikázána učitel. praktikantka Jolanka Jelínková ze školy obecné na školu měšťanskou. Zatímním ředitelem ustanoven Pavel Poch, odb. učitel. Protože tento zastával a i dále podržel místo tajemníka okresního školního výboru v Kladně, byl na zdejší školu od 1. dubna současně ustanoven zatímním ředitelem Jiří Geltner, zat. odb. učitel z učit. sboru.

² Učitelé byli státními zaměstnanci s nárokem na důchodové zabezpečení a podobné požitky v případě získání definitivy. Rozlišovali se proto definitivní učitelé, kteří měli tyto nároky, zatímní učitelé, kteří třeba mohli mít definitivu na svém předchozím působišti a do nového místa byli přeloženi k řešení personálních problémů, a výpomocní učitelé, což bývali zpravidla začínající učitelé, kteří byli předkládáni okresní školní radou podle okamžité potřeby

³ Protože po odstoupení československého pohraničí vznikl přebytek českých učitelů, bylo rozhodnuto, že vdané učitelky budou propuštěny ze služby – o jejich živobytí se měl postarat manžel

⁴ Měšťanská škola byla školou smíšenou, tj. vyučovala chlapce i děvčata. Třídy byly zpravidla rozdělovány podle pohlaví

⁵ Nepřijatelné bylo jeho působení v ruských legiích za 1. světové války

Životopisy nových sil.

Jaroslav Krátký se narodil v Mostě (Brüx) 2.VIII.1906. Navštěvoval 7 tříd osmitřídní obecné školy tamtéž. Když v r. 1919 bylo v Mostě (Brüx) otevřeno čes. ref. reálné gymnázium, vykonal přijímací zkoušku do 2. třídy a studium na gymnáziu dokončil r. 1926 maturitní zkouškou s vyznamenáním. Po roce vykonal doplňovací zkoušku způsobilosti na učitelském ústavu v Žatci (Saaz). Jmenovaný působil na obecné škole ve Střimicích (Striemitz), v Mostě (Brüx) a na měšťanské škole v Komořanech (Kommern), pak v Mostě (Brüx). Po odstoupení Sudet (Sudetenland) v říjnu 1938 byl ustanoven na obecnou školu v Úvalech u Českého Brodu. Když r. 1939 vykonal odb. zkoušku pro školy měšťanské, stal se zat. odb. učitelem na měšťanské škole v Úvalech. Na vlastní žádost byl přeložen od 1. září 1940 na měšťanskou školu v Hostivici.

3. Události, slavnosti, úprava osnov, výzdoba a pomůcky.

Podle výnosu Mšano⁶ ze dne 21. října 1940, č. 8 140 jest den 28. října dnem pracovním. Proto byli rodiče písemně upozorněni, aby poslali děti do školy a chránili je před rušivými řečmi, činy, shluky a že v čase mimoškolním jsou za ně odpovědni. 5. března 1941 upozorněny děti a písemně i rodiče na zákaz účasti na jakýchkoliv projevech a odpovědnost za mimoškolní činy.

15. března 1941 přednesen dětem projev o významu dějinného aktu: „Zřízení Protektorátu Čechy a Morava.“

Dne 19. dubna vykonán ve všech třídách současně jednotný projev k narozeninám Vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera.

24. dubna s obecnou školou zúčastnilo se veškeré žactvo a učitelstvo monumentálního filmu „Sieg am Westen“.⁷

8. května žactvo bylo poučeno, jak se má chovati při vztyčování vlajek, zpěvu či hře velkoněmeckých hymen.

Dne 26. června se všecko žactvo za vedení třídních učitelů zúčastnilo po celý den odplevelování různého obilí.

V druhém pololetí 1940/41 zvýšen povinný počet hodin jazyka německého ze 4 hod. na 5 hodin týdně.

Podle nařízení Mšano ze dne 29.XII.1939, č. 167.349-I/i a 54.276/40-I-I pokračováno ve vyřazování nevhodných knih ze žákovské a učitelské knihovny a závadných obrazů. Vyřazené knihy a obrazy byly zabaleny, zapečetěny a uloženy v méně přístupných místech v přírodopisném kabinetě.

4. Sběrací akce.

Po celý rok bylo pokračováno ve sbírání odpadových hmot.

Do konce června 1941 sebráno ve škole: papíru 104 kg, železa 30 kg a 1 kg gumy. Železo odebral obecní úřad do všeobecné sbírky bez náhrady. Papír a gumu odebrala obchodnice pí. Stříbrná za náhradu 16 K, peníze zavedeny do žákovského fondu.

⁶ Ministerstvo školství a národní osvěty

⁷ Vítězství na západě

5. Vyvažovací akce.

Vyvažovací akci prováděla újezdní a místní školní rada. S vyvažováním polévky započato 4. listopadu 1940 a ukončeno 4. května 1941. Do 19. února bralo účast z měšť. školy přes 50 žáků, když však bylo nutno odevzdati potravinové lístky v hodnotě rozlévané polévky, přihlásili se jen 2 žáci.

6. Ošacovací akce.

Prostřednictvím okresní péče o mládež v Unhošti a polovičním peněžitým příspěvkem újezdní školní rady obdrželi 4 žáci hubertusy po 200 K, 3 žáci chl. obleky po 110 K, 1 žák zimník za 280 K. Jednotlivě pak 2 zástěry po 15 K, 4 boty po 89 K. Vše v ceně 2 586 K.

7. Rodičovské sdružení.

Rodičovské sdružení mělo 109 platících členů. Nejmenší členský příspěvek byl 6 K. Na příspěvcích vybráno 810 K. Předsedou rodičovského sdružení byl p. Josef Zeis, předn. stanice v Jenči, jednat. p. Novák, stav., a pokladníkem p. Pára, pekař z Hostivic.⁸ Ze svých příjmů věnovalo na ošacení 1 žáka 250 K.

[8.] Zdravotní stav žactva a zdravotní péče.

Zdravotní stav žactva byl toho roku méně uspokojivý, zejména v podzimních a jarních měsících byla značně rozšířena angina a chřipková epidemie. Na počátku června byli žáci ročníku 1928 zevrubně prohlédnuti lékařem Dr. Houbou z Hostivice a Dr. Fröslem z Houstouně k účelu kartotéky zdravotního stavu.

9. Žákovská čítárna.

V každé třídě byly odebírány a vyloženy následující dětské časopisy: Mladý svět, Malý čtenář, Český domov, Klas, Kladenský vlastivědný sborník, Němečtí vojáci.

10. Inspekční návštěvy.

16. května 1941 vykonal na škole inspekci o. š. inspektor p. Karel Polánek. Navštívil všechny třídy a učitele a vykonal revisi úředních knih a zjistil, že učitelský sbor konal náležitě svoji povinnost.

⁸ Kupodivu nevadilo, že jeho syn Vladimír byl vojenským letcem v britské R. A. F.

11. Statistika dětí ve školním roce 1940/41.

Třída	Na zač.	Počet		Národnost			Náboženství				Újezd						
	Na konci	hochů	dívek	česká	slov.	rus.	římsko katol.	česko mor.	evan č.br.	bez vyz.	Hostivice	Litov	Sobín	Chýň	Jeneč	Hostouň	Dobr.
I.A	42	42		41	1		26	12	1	3	12	26	2		1		
	44	44		43	1		28	12	1	3	15	26	2		1		
I.B	47	12	35	46		1	41	6			8	7	2	11	15	4	
	44	12	32	43		1	38	6			8	7	2	9	14	4	
I.C	47	11	36	47			34	8	2	3	11	13	2	5	12	3	1
	46	9	37	46			33	8	2	3	11	13	2	5	11	3	1
II.A	39	39		38	1		33	4	1	1	5	19	1	4	8	1	1
	41	41		40	1		35	4	1	1	6	19	2	4	8	1	1
II.B	37	19	18	37			26	9		2	10	14			11	2	
	39	19	20	39			27	9	1	2	11	15			11	2	
II.C	37		37	37			27	5	1	4	14	13	1	4	5		
	38		38	38			28	5	1	4	15	13	1	4	5		
III.A	36	36		35	1		28	4		4	17	9	2	3	5		
	34	34		33	1		26	4		4	16	9	2	3	4		
III.B	40		40	40			29	8		3	13	14	3	5			
	40		40	40			29	8		3	13	14	3	5			
IV.	28	21	7	28			19	2	2	5	12	7			8		
	27	20	7	27			18	2	2	4	11	7			8		
Všech 1/IX.	353	180	173	349	3	1	263	58	7	25	105	124	13	33	66	10	2
Všech 28/VI.	353	179	174	349	3	1	263	58	8	24	108	125	14	31	63	10	2

[Fotografie je vytržena]

Učitelský sbor ve šk. r. 1941 (koncem roku).

J. Kýhos, L. Mlčoch, J. Jelínková, J. Nedvěď, R. Dejmalová, F. Cílková, J. Záruba, V. Prečner, Fr. Pěkný, Anež. Zpěváčková, J. Geltner, řed., Anna Vacková, Jar. Krátký

25. září 1941 zapsal

František Pěkný,
ředitel.

Školní rok 1941–42.

1. Začátek školního roku.

Školní rok byl zahájen v pondělí 1. září. V prvních 2 hodinách byli žáci rozděleni do předem přikázaných tříd a pak ředitelem přivítáni a poučeni o udržování pořádku, čistotě školy a všeho žákovského prostředí. Po sestavení statistiky v 10 hod. propuštěni.

Po 10. hod. následovala zahajovací porada učitelského sboru. Jednotlivé třídy byly přiděleny třídním učitelům. Projednány všechny spisy a úřední nařízení došla o prázdninách a pak vykonány a prodebatovány veškeré přípravy pro řádné započetí vyučování, udržení vzorného pořádku a kázně v nastávajícím roce.

2. Změny personální:

- a) Dosavadní ředitel šk. Jiří Geltner na vlastní žádost přemístěn za zast. odb. učitele ve Vokovicích. Na místo něho jmenován zat. ředitel Fr. Pěkný, zdejší zat. odb. učitel.
- b) Václav Prečner zatímní odb. učitel, na vlastní žádost přeložen do Unhoště.
- c) Jindřich Nedvěd, zat. odb. uč., na vlastní žádost přeložen do Buštěhradu.
- d) Z učitelského sboru zůstávají: A. Zpěváčková, Frant. Cílková, Jaroslav Krátký, Leonard Mlčoch, Josef Kýhos, všichni zat. odb. učitelé.

Nově přikázaní učitelé:

1. František Vydra, výp. odb. učitel z Kladna.
2. Jan Hlinka, výp. odb. učitel z Kročehlav.
3. Anna Huptychová, výp. odb. učitelka z Kladna.
4. Jaroslava Šašková, výp. uč. z Libušína.
5. Frant. Vrtal, zat. odb. uč. Dymokury.
6. Růžena Dejmalová, výp. uč. dom. nauk z Prahy.

Učitelé náboženství všichni jako v r. 1940/41.

Dne 1.X. přemístěn Frant. Vydra, výp. odb. uč. do Kladna, na místo něho přikázána Marta Velková, výp. odb. uč. z Kročehlav. K 1.XI. propuštěna ze škol. služby přebytečná Jaroslava Šašková, výp. uč. a na její místo přikázána Marie Škardová, výp. uč. z Kladna. Dnem 31.III. propuštěna Růžena Dejmalová, uč. dom. nauk, která se provdala za Dr. Dlouhého z Prahy-Vršovic, na místo ní až od 15. května byla přikázána Marie Volrábová, výp. uč. dom. nauk.

3. Životopisy nových sil.

Jan Hlinka, narodil se 19. října 1914 v Březových Horách, v okrese příbramském. Zde chodil též do obecné školy a potom navštěvoval 4 roky reálku v Příbrami. V roce 1930 se přestěhoval do Kladna, kde vykonal přijímací zkoušku a byl přijat na uč. ústav, na němž v r. 1934 maturoval. Po maturitě působil na obec. škole v Chustu, potom na obecných školách v Chyňavě, na II. hlavní škole chl. v Kladně, na obec. škole ve Velké Dobré, na ob. škole v Kročehlavech a od 1. září 1941 působí na hl. školy v Hostivici.

Anna Huptychová, narodila se dne 20. dubna 1916 v Kladně, okres Kladno. V Kladně vychodila školu obecnou i měšťanskou a učitelský ústav, kde maturovala roku 1936. Roku 1939 podrobila se tu zkoušce učitelské způsobilosti. Od roku 1937 působila na různých školách na Slovensku; od r. 1939 působila v Čechách na obecných školách ve Dříní a v Unhošti. Od 1. září 1941 působí na hlavní školu v Hostivici.

Marta Velková, narodila se dne 19. září 1914 ve Dříní, okres Kladno. Navštěvovala první třídu obecné školy Mikovicích u Kralup nad Vltavou, ostatní třídy v Kročehlavech, okres Kladno. Potom navštěvovala reálku v Kladně a vykonala ve šk. roce 1933/1934 maturitu. V roce 1934 se připravovala k doplňovací zkoušce učitelské a na učit. ústavě v Kladně ji vykonala. Potom působila jako uč. hospitantka a praktikantka v Kročehlavech. Výpomocnou učitelkou byla ustanovena v Tachlovicích, okres Kladno. V roce 1936 složila zkoušku z němčiny a francouzštiny pro měšťanské školy. Zkoušku způsobilosti vykonala v roce 1938. Dále působila jako výp. uč. v Unhošti, v Hořelici, Horním Bezděkově, Vrapicích a Družci. Od 1. října 1941 působí na hlavní škole v Hostivici.

Marie Škardová, narodila se 28.III.1915 na Kladně, okres Kladno. Do obecné i měšťanské školy chodila v Kladně. Maturovala na uč. ústavě 1935 v Kladně. Hospitovala a praktikovala na obec. škole v Kladně. Učila na obecné škole v Hostivici, v Něm. Kopisách, okres Roudnice n. L., v Terezíně, okres Roudnice n. L., v Dobré, okres Kladno. Od 1.XI. učí na hlavní škole v Hostivici.

Růžena Dejmalová, narodila se 11.I.1915 v Kunemili, okres Čáslav. Do obecné a měšťanské školy chodila ve Světlé nad Sázavou, Německém Brodě a v Žďáře na Moravě. Praktikovala na I. a II. měšťanské škole v Kladně. Učila na městské odborné škole pro ženská povolání v Kladně I., II. a III. ročník – 2 ½ roku. Od roku 1937 učila na obec. školách v Úhonicích, Svárově, Nenačovicích, okres Kladno, v Míčově, Kraskově, Vyžicích, Turkovicích, Podbořanech, Hošťalovicích, okres Čáslav. Dále vyučovala v Hostivicích na obecné a měšťanské škole a na obecné škole a Chýni. Od 1. září 1941 učí na hlavní a obecné škole v Hostivici, Jenči a Chýni. V lednu 1942 provdala se za Dr. Dlouhého, zaměst. hospodářských družstev v Praze.

František Vrtal, narodil se 6.III.1917 v Borotíně, okres Boskovice. Do obecné školy chodil v Liběšicích, do měšťanské v Žatci (Saaz). Maturoval na učit. ústavě v Žatci (Saaz) 1936. Učil ve Vrutku (Rudig), v Podbořanech (Podersam), v Šanově, Křivoklátě, Mutějovicích, Lišanech a od 1. IX. 1941 učí na hlavní škole v Hostivici.

Marie Volrábová, narodila se 26.II.1916 ve Všesulově, okres Kralovice. V rodišti chodila do obecné školy, v Rakovníku do školy měšť., jednoroč. učebního učeb. kurzu, odborné školy pro ženská povolání a po zkoušce byla přijata na ústav pro vzdělávání učitelek domácích nauk v Žatci (Saaz), kde v roce 1937 maturovala. V rodišti hospitovala, výpomocnou učitelkou byla ustanovena v Jinočanech r. 1940, pak učila v Unhošti a od 15.V.1942 na hlavní škole Hostivici.

4. Události, slavnosti a pomůcky.

K stým Dvořákovým narozeninám (8.IX.) byla uspořádána školní slavnost v poslední vyučovací hodině, prostřednictvím domácího radia. Jaroslav Krátký promluvil o životě Ant. Dvořáka, o jeho hudebním díle a významu pro náš národ. Na zapůjčených gramofonových deskách přehrána jeho význačná díla – Slovanské tance a opery.

K 150. výročí úmrtí Wolfganga Amadeusa Mozarta, velkého němec. komponistu, byla pořádána dne 11.XII. v 1. hod. vzpomínková slavnost, proslovem kol. Krátkého, prostřednictvím místního rozhlasu. Proslov byl zpestřen přehráním úryvku z jeho opery „Kouzelná flétna“ a předeherou opery „Don Juan“, z gram. desek, které zapůjčil škole pan Zvoniček, zub. technik.

K 3. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava v sobotu 14.III.1942 pořádala se školní oslava v 1. hod. dop. Ředitel pronesl proslov místním rozhlasem a žákyně III.B pod vedením k. Krátkého zazpívaly hymny. Potom byli žáci propuštěni.

20. dubna k 53. výročí narozenin Vůdce a říšského kancléře Říše Velkoněmecké Adolfa Hitlera byla uspořádána školní oslava v první dopol. hodině. Žáci předem vyzdobili třídy a přišli ve svátečních šatech. Ředitel pak přednesl obsažný proslov, v němž popsal žákům strastné mládí Ad. Hitlera, jeho houževnatý a tvrdý boj o lepší bytí němec. národa, jeho konečná vítězství a v dějinách lidstva nikdy neslýchané triumfy na poli válečném a politickém, jeho snahu o vybudování nového řádu v Evropě a v celém světě. Hlavně zdůraznil, jaký prospěch, jaká skvělá budoucnost kyne z toho pro český národ, a my z vděčnosti že musíme pro Říši všemi silami pracovat. Po proslovu byli žáci propuštěni.

27. května 1942 byl spáchán hanebný atentát na zastupujícího protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha, který svému zranění 4. června 1942 podlehl. Ztrátu nenahraditelného pomocníka Vůdce a zaslouženého přítele českého národa odsoudil ředitel ve zvláštním proslovu pro žactvo a zvláště pro učitelský sbor, jemuž byl také přečten rychlý oběžník ministerstva školství a nár. osvěty Emanuela Moravce.

Podle nařízení Mšano byly veškeré žákovské závadné učebnice, závadné mapy politické, hospodářské, historické nevyhovující jazykově a dnešnímu politickému stavu a obrazy zejména dějepisné, z velké části i zeměpisné, řádněji zapakovány a odeslány k okresnímu úřadu, aby byly poslány k novému zpracování v papírně. K tomu z učit. knihovny bylo vybráno několik knih s přímými názvy o Masarykovi, Benešovi a Maffii, ostatní závadné knihy znovu zabaleny, zapečetěny a uzamčeny.

Za přispění rodič. sdružení byl zakoupen pro školní účel promítací přístroj „Episkop“ za 1 715 K se stojanem.

5. Změny v organizaci školy.

Podle výnosu Mšano z 27.VIII.41 č. 106.000/1 seš. 9. Základní stupeň obecné školy jest 1.–4. postupný ročník. Měšťanská škola stává se čtyřtřídní pro 5.–8. šk. rok. Do 1. tř. může být přijato nejvýše 35 % žáků podle pořadí v prospěchu ze IV. tř. obecné školy. Ostatní pak zůstávají na škole obecné, tím se stává měšť. škola školou výběrovou. Současně výnosem Mšano ze 27.VIII.41 č. 105.175-I přeměňuje se označení „měšťanská škola“ na označení „hlavní škola“. Vzhledem k tomu, že žáci do bývalého IV. roč. (učebního kursu) jsou již zapsáni, je dodatečně povolen tento ročník jako pobočka normálních IV. ročníků s označením IV-A, ale s učebními osnovami bývalého jednoletého učebního kursu. Touto změnou zvyšuje se počet tříd z loň. 9 na 10. Škole je k umístění přikázána új. šk. radou 1 učebna obecné školy. Tím se zvyšuje počet učeben na 9 a nedostává se 1 učebna. Usnesením uč. sb. problém rozřešen tím, že stanovena I. třída učiti odpoledne.

Počet tříd definitivních 4, zatímních poboček 6.

Statistika dětí ve školním roce 1941/42.

Třída	Na zač.	Počet		Národnost			Náboženství				Újezd						
	Na konci	hochů	dívek	česká	slov.	rus.	římsko katol.	česko mor.	evan č.br.	bez vyz.	Hostivice	Litov	Sobín	Chýň	Jeneč	Hostouň	Dobr.
I	51	27	24	51			33	12		6	16	21	1	2	11		
	52	28	24	52			34	12		6	17	21	1	2	11		
II.A	47	47		47			37	8	1	1	21	20	1	4	1		
	45	45		45			35	8	1	1	20	19	1	4	1		
II.B	48	16	32	47	1		37	7	1	3	17	14	2	1	11	3	
	48	16	32	47	1		37	7	1	3	17	14	2	1	11	3	
II.C	49	17	32	48	1		37	9	3		3	3	1	4	31	2	5
	49	17	32	47	2		37	9	3		3	3	1	4	31	2	5
III.A	41	41		40	1		29	9		3	10	19	1	3	6	1	1
	40	40		39	1		29	8		3	10	18	1	3	6	1	1
III.B	40		40	39		1	33	4	2	1	10	13	2	3	6	6	
	40		40	39		1	32	5	2	1	11	12	2	3	6	6	
III.C	41	23	18	39	1	1	24	13	2	2	12	16	2	2	7		1,1
	40	21	19	38	1	1	25	13	1	1	12	14	2	2	7		1,2
IV.A	36	36		36			29	6	1		11	15		2	7	1	
	36	36		36			28	7	1		12	14		2	7	1	
IV.B	41		41	41			30	7	1	3	18	9		2	12		
	41		41	41			30	7	1	3	18	9		2	12		
IV.-A	30	22	8	30			23	3		4		16	7	1		6	
	30	22	8	30			23	3		4	16	7	1		6		
Všech 1/IX.	424	229	195	418	4	2	312	78	11	23	134	137	11	23	98	13	7,1
Všech 21/VII	421	225	196	414	5	2	310	79	10	22	136	131	11	23	98	13	7,2

6. Úprava osnov.

- Vzhledem nař. nadř. úřadů byly na počátku roku důkladně opraveny osnovy. Osnovy něm. jazyka přizpůsobeny podle tištěných osnov učitelů okresu plzeňského. Od 1.XII. pak učeno podle vypracovaných osnov učitelů místního okresu.
- Podle výnosu okr. šk. výb. č. 12849 z 3.XII.41 s okamžitou platností zastaveno vyučování předmětům utvářejícím názor na českých školách, dějepisu a tato hodina věnuje se ku prohloubení jaz. němec., čímž se počet vyučovacích hodin tohoto předmětu zvyšuje na 6. Nutno přikročiti k novému rozdělení předmětů a rozvrh hodin nutno předělati.
- Výnosem Mšano č. 164.988/r 13.I.42 zvýšen v každé třídě od počátku 2. pololetí týdenní počet hodin jaz. něm. ze 6 na 7 a za to se o 1 hod. zmenšuje počet hod. jaz. vyučovacích. Vzhledem k tomu nutno hodiny předmětů znovu dělití a sestavití nový rozvrh.

7. Změna v úřadování.

Protože 15. května okresním hejtmanem v Kladně byl jmenován Regierungsrat Dr. Diedrich Rempik, který je též předsedou o. š. v., je od té doby jednacím jazykem o. š. v. jazyk německý, tudíž je od té doby nutno dopisovati o. š. v. jen německy a taktéž veškeré nápisy a oznámení na škole, na chodbách i ve třídách je nutno psáti německo-česky.

8. Újezdní školní rada.

Byla toho roku nově jmenována okresním úřadem v Kladně. Předsedou jmenován Josef Příhoda,⁹ místopředsedou p. Jakl, jednatelem Jaroslav Krátký, odb. uč., pokladníkem p. Himmel, dílovedoucí, členy Frant. Pěkný, ředitel, J. Bočinský, říd. učitel,¹⁰ p. Kubr, rolník, všichni z Hostivic, p. Staněk z Chýně, p. Zykán z Litovic.

9. Sběrací akce.

Do konce školního roku 1942 sebráno ve škole: papíru 257 kg, železa 2 680,50 kg, barevných kovů 136,20 kg, gumy 14,7 kg, kostí 264,25 kg a textil 52,80 kg.

10. Ošacovací akce.

Prostřednictvím okr. péče o mládež v Unhošti obdrželi 4 žáci šaty po 482 K, 3 žáci svrchníky po 645 K, 3 žákyně šaty po 170 K, jednotlivě 2 páry punčoch a 2 páry podrážek. Újezdní školní rada podarovala 17 žáků poukázkami na 120 K, za něž si u obchodníka Procházky vybrali textilní zboží. Taktéž rodičovské sdružení podělilo 21 žáků po 120 K poukázkami za tímtež účelem. Rodičovskému sdružení věnovala k tomu účelu Unhošťská spořitelna 1 000 K.

11. Rodičovské sdružení.

Rodičovské sdružení t. r. čítalo 254 členů, kteří složili 1 801,50 K na členský příspěvek. Předsedou rodičovského sdružení byl pan Frant. Zvoníček, zubní technik v Hostivici, jednatelem p. Vrzal, pensista v Hostivici, pokladníkem p. Pára, pekař z Hostivice.

Mimo příspěvku 2 520 K na ošacovací akci věnovalo rodičovské sdružení 500 K na zakoupení promítacího přístroje „Episkopu“ pro školu.

12. Zdravotní stav žactva a zdravotní péče.

Zdravotní stav žactva byl by toho roku uspokojivější, až na to, že během roku zemřeli 3 žáci a 1 žákyně, z nichž Miloslav Maik ze IV.A zemřel na záškrťovou epidemii v nemocnici. Třída byla po 3 dny uzavřena a desinfikována a vyučování ve IV.A zastaveno.

13. Inspekční návštěvy.

22. května vykonal na škole inspekci o. š. inspektor p. Karel Polánek. Navštívil všechny třídy a učitele a vykonal revisi úředních knih a vyslovil uspokojení za pořádek a svědomitou učitelskou práci, které tu shledal.

⁹ Hostivický starosta do suspendování v září 1941 (byl rovněž bývalý ruský legionář, stejně jako penzionovaný ředitel školy Mansfeld)

¹⁰ Řídící učitel hostivické obecné školy

14. Dary učit. sboru a žactva na soc. a humanitární účele:

Na červnovou sbírku Protektorátní vlády na Německý Červený Kříž přispěl učitelský sbor částkou 530 K a žakovská sbírka na týž účel vynesla 2 000 K. Mimo toho učit. sbor věnoval Bolzanovu ústavu 50 K. Žáci v podzimní sbírce pro Zemskou péči o mládež sebrali a poslali 200 K. V červnu bylo rozprodáno 40 losů po 3 K k témuž účelu.

15. Žáci opouštějí školu.

Letošního roku vystoupilo ze II.A 4, ze II.B 4, ze II.C 10, ze III.A 10, ze III.B 6, ze III.C 7, ze IV.A 36, ze IV.B 41, ze IV.-A 30 žáků, dohromady 148. Letos poprvé byly pro všechny žáky poslány osobní listy úřadem práce v Kladně. Na listech žák vlastnoručně vypisoval podrobná data svého rodokmenu a přáním volby budoucího povolání, učitel jej doplnil posudkem o duševních sklonech a vlastnostech a okr. lékař Dr. Fresl po řádné prohlídce zapsal svůj posudek. Po té došli na školu od úřadu práce poradci i poradkyně, kteří se jednotlivě se žáky domlouvali a udíleli jim rady ve volbě povolání. Záhy na to všichni tito žáci obdrželi pracovní knížky.

16. Prázdniny.

Vánoční prázdniny: od 22.XII.1942 do 20.I.42. Byly pak prodlouženy do 26.I., pak na neurčito, až 4.III. bylo začato s řádným vyučováním. Od 1. února chodili si žáci vždy v úterý pro písemné úkoly, které jim učitelé na cyklost. připravené rozdali a vypracované vybrali. S ohledem na tak dlouhé zimní prázdniny, byl pak min. šk. a nár. osvěty prodloužen školní rok do 12. července, ale podle pozdějšího nařízení v radiu byla vysvědčení rozdána 9.VII. a tím školní rok 1941–42 zakončen.

25. srpna 1942.

František Pěkný.

Školní rok 1942–43.

- Začátek školního roku** byl zahájen v úterý 2. září uvítacím proslovem ředitele k žactvu prostřednictvím škol. rozhlasu. Ředitel v něm zejména zdůraznil udržování kázně, pořádku a čistoty všude a ve školní budově zvláště. Vyzdvihl potřebu a nutnost loajálního chování ke spoluobčanům německé národnosti, úctu k příslušníkům německé branné moci a kýženou snahu ku spolupráci s německým národem na vybudování Nové Evropy.
- Školní rok** počal s počtem v následující statistice vykázaných dětí.

Statistika:

Třída	Počet			Národnost			Náboženství				Újezd							
	všech	hochů	děvčat	česká	slov.	ruská	římsko katol.	česko mor.	evan č.br.	bez vyz.	Hostivice	Litovice	Sobín	Chýň	Jeneč	Hostouň	Dobrovíz	Kněžves
I	49	27	22	49			37	9	1	2	14	14	3	3	13	2		
II.A	35	35		35			25	5		5	8	14	2	3	8			
II.B	31		31	31			19	9		3	14	8		1	7	1		
III.A	43	43		43			35	7	1		18	21		4				
III.B	41	12	29	40	1		30	9	1	1	13	14	2	1	8	3		
III.C	38	16	22	37	1		27	7	3	1	1	2		3	24	3	4	1
IV.A	40	40		39	1		26	12		2	10	17	1	4	7		1	
IV.B	49		49	47	1	1	39	6	2	2	16	15	3		8	6	1	
IV.-A	25	17	8	25			18	6		1		7			8			
Všech 1/IX.	351	190	161	346	4	1	256	70	8	17	94	112	11	19	83	15	6	1

3. Změny v organizaci školy:

Vzhledem k dalšímu pokračování výběru žáků zmenšil se celkový počet dětí proti roku loňskému o 70 a počet tříd z 10 na 9. Výpovědí byla ztracena 1 učebna na obecním úřadě¹¹ a druhá v prvním poschodí šk. budovy musela býti postoupena opět obecné škole. Ztrátou touto byly postiženy 2 třídy. Proto bylo pro I. třídu zavedeno odpolední vyučování. IV.-A ročník byl umístěn v podkrovní kuchyni. Školní kuchyň byla přenesena a umístěna ve sklepní místnosti.

4. Změny personální k 1. září:

Jan Hlinka, uč. čekatel, na vlastní žádost přeložen do Kladna na hlavní školu pod Klášterem. Marie Škardová, výp. učitelka, úředně přeložena na obecnou školu v Hořelicích.

¹¹ Husovo nám. čp. 59, předtím tzv. stará škola

Z učitelského sboru zůstávají: František Pěkný, zat. ředitel, Anežka Zpěváčková, def. odborná učitelka, Františka Cílková, Jaroslav Krátký, Leonard Mlčoch, Josef Kýhos, zatímní odb. učitelé, Marta Velková a František Vrzal, učit. čekatelé, Johanka Jelínková, učit. praktikantka. Anna Vacková a Marie Volrábová, uč. domácích nauk. Z učitelů nábož. Václav Hájek, řím. katol. farář, a Stanislav Majkus, řím. katol. kaplan.

Nově přikázání učitelé:

- a) Václav Jupa, odborný učitel z Jenče.
- b) Za učitele českomoravského náboženství nastoupil František Benda – farář v Hostivici.
- c) Za učitele evan. a českobr. náboženství nastoupil Karel Jirků, výpomocný učitel z Prahy.
- d) Životopis Václava Jupy: Narodil jsem se 11. září 1908 v Libečově, okres Kladno. V letech 1914–1921 navštěvoval jsem obecnou školu v Železné. Od r. 1921–1929 reál. gymnázium v Berouně, kde jsem maturoval 13.VI.1929. Od 1. září do 30. září t. r. jsem hospitoval na obecné škole v Železné a 1. října 1929 jsem narukoval k pěšímu pluku 47 a navštěvoval školu pro zálož. důstoj. v Litoměřicích. Po jejím absolvování jsem byl přeložen k pěš. pluku 41 v Žilině na Slovensku. 24. března 1931 jsem ukončil pres. službu vojenskou. Pak jsem do 11. května hospitoval na obecné škole v Železné a protože jsem dostal místo výpomocného učitele v Nestuši na Slovensku, nastoupil jsem učitelkou službu 14.V.1931. Doplnovací zkoušku na učitel. úst. jsem vykonal 16. září 1932 v Štubnianských Teplicích na Slovensku. Učitelkým čekatelem byl jsem jmenován 1. listopadu 1932. Zkoušku učit. způsobilosti pro obec. školy jsem vykonal 30. dubna 1935 v Příboře na Moravě. Definitivním učit. jsem byl jmenován 16. září 1935. Učitel. službu konal jsem v Nestuši na Slovensku do 31. ledna 1939, kterýmžto dnem jsem byl dán slovenskou autonomní vládou k dispozici vládě zemí českých, a dnem 1. února 1939 byl jsem ustanoven na obecnou školu v Úhonicích, okres Kladno. Od 1. září 1941 učil jsem na obecné škole v Jenči do 31. srpna. Zkoušku učitelké způsobilosti pro hlavní školy jsem vykonal 30. dubna 1942 v Praze a od 1. září 1942 učím na hlavní škole v Hostivici. Zatímním odbor. učitelem jsem byl jmenován dnem 1. října 1942 po vykonání zkoušky z němčiny v Kladně dne 24. září 1942.

5. V týdnu po 2. září podrobil se celý učit. sbor zkouškám z německého jazyka v Kladně. Všichni, až na odborné učitele Anežku Zpěváčkovou a Jaroslava Krátkého, zkoušku vykonal. Tito dostali půlroční odklad k opakování.

V polovině září zúčastnili se takřka všichni žáci na sbírání máku u dvora Litovic. Za práci 598 půldnů po 7,50 K bylo žákům vyplaceno 4 485 K, které si většina uložila ve filiálce Unhošťské spořitelny v Hostivici a tím také zahájili organisované školní spoření, které bylo loňského roku ve škole uvedeno v život.

V měsíci září pod vedením učitele Fr. Vrzala a Václava Jupy sebráno na odpad. hmotách: kostí 8 kg, železa 85 kg, papíru 75 kg, textilu 12 kg, barevných kovů 44 kg, gumy 45 kg, pecek 5 kg.

Říjen.

1. K 1. říjnu byla Anna Huptychová, výp. odborná učitelka, na vlastní žádost přeložena do Prahy-Nuslí. Na místo jmenované učitelky byl na zdejší školu přikázán od 1. října Vladimír Bauer, uč. čekatel z Kladna. Jmenovaný převzal veškeré předměty a funkce uvedené učitelky.

2. Životopis Vladimíra Bauera.

Vladimír Bauer, učit. čekatel, narodil se 11. května 1919 v Kladně. Chodil do III. obecné školy chlapecké v Kladně. Od r. 1930–34 chodil do reálky a do r. 1934–38 do učit. ústavu v Kladně. Potom učil na jednotřídní školy Ú.M.Š.¹² v Tschihana bei Tuschkau, jako zat. řídící. Pak byl opět výpomocným učitelem od r. 1939–1942 na hlavní škole ve Zbizoze. V roce 1942 složil zkoušku způsobilosti a zk. z jazyka německého pro školy obecné. Od 1. října 1942 působí jako učitelský čekatel na hlavní šk. v Hostivici.

3. Z příkazu ministerstva školství podřídili se dva žáci Marie Čermáková a Jiří Havelka z Jenče přijímací zkoušce do II. ročníku a byli přijati. Za vyloučenou Jaroslavu Šafaříkovou z Jenče z příkazu o. š. v.¹³ po vykonané přijímací zkoušce do II. roč. přijat Stanislav Purchart z Hostivice.

4. V rámci letošního týdne spořivosti 26.–31. října vypsala zdejší filiálka Unhošťské spořitelny soutěž o ceny na nejlepší slohovou práci a nejlepší kresbu o spořivosti a spořitelnách v následujících námětech:

Pro práci slohovou: 1. Proč spořím;
 2. Spoření a jeho význam;
 3. Co vím o naší spořitelně.

Pro práci kreslířskou: 1. Jaká přání mi splní spořit. knížka;
 2. Budova spořitelny – vnitřek spořitelny;
 3. Jak vypadá spořitelní knížka.

Podle stáří žáků byly ceny rozděleny na 4 skupiny. V každé skupině byla I. cena 90 K, II. 60 K, III. 30 K. Celková částka činila 1 200 K. Pak dodatečně stanovena IV. cena 25 K a 5. cena 15 K.

Slohové soutěže se zúčastnilo z hlavní školy jen 8 žáků, kreslířské soutěže 52 žáků.

Ceny obdrželi:

I. cena: Krejčíková Irena II.B, Velinger Alfred III.A, Pelc Jindřich IV.A

II. cena: Němec František I., Starý Ladislav II.A, Špineta Vladimír III.A, Drda Josef III.A, Dufek Jaroslav IV.A, Mikotová Anna IV.-A

III. cena: Zpěváček Václav I., Himel Luboš II.A, Hašková Blanka III.B, Anderlová Věra III.C, Ševít Oldřich IV.A

IV. cena: Kinkalová Ilona II.B, Čech Miloslav IV.A, Škuthanová Blanka III.B

V. cena: Černochová Věra II.B, Valoušková Zdeňka III.C

¹² Ústřední matice školská. ÚMŠ zřizovala české menšinové školy v pohraničí s německy mluvící většinou
¹³ Okresní školní výbor

Mimo toho všichni žáci školy byli podarováni tužkou, pravítkem a ssavým papírem, které byly opatřeny reklamním titulkem spořitelny.

- 5. Výnosem min. škol.** z 5.X.1942 č. 104.338 byl dohlédací kladenský okres rozdělen na 2 okrsky. V 1. okrsku zůstává dosavadní šk. inspektor K. Polánek a na náš okrsek jmenován okr. šk. inspektorem ředitel Pavel Poch, býv. tajemník o. š. v. a náš zatímní ředitel, s platností od 26. září 1942.
- 6. V říjnu onemocněly** žákyně Ludmila Andělová ze IV.B a Štěpánka Šustrová ze III.B na spálu. Příslušné třídy byly na tři dny uzavřeny a desinfikovány.

Listopad.

- 1. 2. listopadu zaveden zimní čas,** který souhlasí s časem slunečním. Změnil se poněkud také jízdní řád a 80 žáků z Jenče přijíždělo 10 až 30 minut po začátku vyučování. Z těchto důvodů bylo vyučování opět posunuto z 8:15 hod. na 8. hodinu, aby žáci byli nuceni jezdit dřívějším vlakem v 7 hodin nebo chodit pěšky.

- 2. Sběr odpadkových hmot** našimi žáky vynesl v měsíci

měsíc	kostí	st. železa	st. papíru	bar. kovů	textilií	gumy
říjen	15	470	53	11	54	4
listopad	14	481	57	9	52	3

Dne 19.XI. účastnilo se všechno žactvo pod vedením celého uč. sboru mimořádné sbírky starého papíru pořádané v režii obce. Bylo sebráno 11 q starého papíru.

- 3. 22. listopadu bylo započato** s vyvažováním polévek pro školní mládež. Akci pořádá újezdní školní rada, která ustanovila 5ti členný komitét pod vedením uč. ob. školy Marie Hájkové a za součinnosti naší učit. dom. nauk Anny Vackové. Na polévku z naší školy je přihlášeno 30 žáků, z obecné školy [...] žáků. Každý žák předem odvedl ústřížky na 10 dkg tuků, 10 dkg masa, 30 dkg mouky a 20 dkg poživatin na 1 čtyřtýdenní období.
- 4. 20. listopadu onemocněla** na záškrť Ilona Kinkalová, žákyně II.B. Třída byla po tři dny zavřena a desinfikována. Žáci měli v pátek a v sobotu prázdnou.
- 5. Ze soutěže prací žáků** vzpomenutých v minulém měsíci uspořádala filiálka Unhošťské spořitelny výstavku umístěnou ve výkladní skříni pí. Kučerové.¹⁴ Vkusně uspořádaná výstavka těšila se velkému zájmu místního občanstva.

¹⁴ Nejspíše drogerie v budově obecního úřadu Husovo nám. čp. 59

Prosinec.

- 1. Na počátku prosince** byla škola obecním úřadem v Hostivici vyzvána, aby se svými žáky uspořádala mimořádnou sbírku pecek v obci. Za vedení uč. F. Cílkové a učitele J. Kýhose donesli žáci z Hostivice 3,86 kg, z Litovic 4,59 kg, Sobína 3,90 kg, z Jenče 0,65 kg, celkem 13 kg. K tomu škola přidala 26 kg pecek během léta žáky ve škole sbíraných.
- 2. 7. prosince byla** každému učiteli poskytnuta jednorázová drahotní výpomoc ve výši as $\frac{1}{3}$ čistého měsíčního platu.
- 3. K vánoční nadílce** pořádané újezdní školní radou bylo vybráno 16 nejchudších žáků. 2 žáci mají dostati obnoš, ostatní buď oděv, nebo zimní kabát. 14. prosince obdržela škola od Úst. Matice Školské 1 000 K pro tentýž účel a v poradě učitelský sbor rozhodl vybrati dalších 10 chudých dětí, jimž dána poukázka, na níž si u místního obchodníka V. Procházky mohly vybrati textilní zboží v ceně 100 K, případně mohly doplatiti.
- 4. Výnosem pres. min. školství** č. 132.463 byly stanoveny vánoční prázdniny od 19. prosince do 11. ledna 1943 včetně.
- 5. Na odpadk. hmotách** v prosinci sebráno: 15 kg kostí, 420 kg st. železa, 7 kg barev. kovů, 55 kg st. papíru, 51 kg textil, 3 kg gumy.

Leden.

Po vánočních prázdninách trvajících od 19. prosince 1942 bylo v úterý dne 12. ledna 1943 zahájeno vyučování, ač po zkušenostech z posledních dvou válečných let očekávalo se všeobecně, že budou prázdniny prodlouženy. Vzhledem k tomuto očekávání byla již před svátky připravena předběžná klasifikace žactva a i učivo se rychleji probíralo.

Na pokyn úřadu práce byla 21. ledna okr. lékařem Dr. Fröslem z Hostouně provedena důkladnější prohlídka 81 žáků a 72 žákyň t. r. vystupujících jako roku loňského. Vzpomenutým žákům byly vystaveny popisné archy třídními učiteli, kteří vedle lékaře zhodnotili duševní i manuální schopnosti k účelům poradenským.

K 10letému výročí převzetí moci v Říši vůdcem A. Hitlerem 30. ledna měly školy podle minister. nařízení bráti účast na oslavě pořádané pražskou rozhlasovou stanicí. V předposlední den byly rozhlasem oslavy odvolány.

Toho dne bylo ukončeno 1. pololetí a žákům po ředitelově proslovu ve 12 hodin rozdána vysvědčení.

Únor.

Druhé pololetí šk. r. 1942/43 bylo zahájeno již v pondělí 1. února řádným vyučováním.

15. února přeložen byl učitel římskokatolického náboženského kaplan Stanislav Majkus do Hořelic a na jeho místo nastoupil Jaroslav Boháček, kaplan v Hostivici, nar. 19.1.1917 v Sarajevě (bývalý Jugoslávie), vzdělání vysokoškolské.

V lednu doneslo žactvo 286 kg odpadkových hmot. Kostí 9 kg, textilií 29 kg, starého papíru 30 kg, barevných kovů 4 kg, železa 212 kg, gumy 2 kg.

Březen.

15. března, den čtyřletého výročí Protektorátu Čechy a Morava prohlášeného Vůdcem Adolfem Hitlerem na Hradě pražském, byl oslavován prací pro vítězství Říše. Proto se vyučovalo normálně, v 10 hodin byly zapojeny ampliony tříd na pražský rozhlas, v němž byly opakovány proslovy k žákům středních škol ve Slaném u příležitosti zahájení tělesné výchovy mládeže. Zejména proslov ministra školství Emanuela Moravce vyslechlo žactvo s nevšedním zájmem a pochopením.

V den Hrdinů 21. března vyvěšeny byly prapory a zábavní podniky odvolány.

V pondělí 29. března o 2. hod. po půlnoci byly posunuty hodiny na třetí hodinu a tím byl zahájen letní čas.

25.–26. března poradci pro volbu povolání vyslaní na školu úřadem práce v Kladně jednotlivě radili a roztrídňovali vystupující žáky k různým povoláním. Porad se zúčastnilo 151 žáků, 80 chlapců a 71 děvčat.

V měsíci nasbírali žáci 1 208 kg odpadkových hmot. 27 kg kostí, 70 kg papíru, 90 kg textilií, 14 kg zinku, 1000 kg starého železa, 7 kg gumy. Za odpadky nasbírané v 1. čtvrtletí t. r. obdržela škola od p. Juráška, sběratele v Kladně, 294 K.

V tomto měsíci byly odborníkem preparátorem opraveny a v pořádek uvedeny veškeré vycpaniny za 800 K. Ú. Š. M.¹⁵ koupila pro školní sbírku tetřeva hlušce za 300 K.

Duben.

V pondělí 5. dubna účastnila se škola ukázky tělesné výchovy na hřišti S. K. (přezvané právě na Zadákův stadion)¹⁶ pořádané kuratoriem pro výchovu mládeže v Hostivici. Dne 16. dubna byla na to zahájena mimoškolní výchova našich žáků tímto kuratoriem. Žáci účastní se jednou v týdnu po dvou hodinách povinně v čase mimoškolním.

Dne 5. dubna odb. uč. J. Krátký vykonal opravnou zkoušku z německého jazyka.

¹⁵ Zkratka nejasná, snad má jít o ÚŠR – újezdni školní radu, která zajišťovala materiální vybavení školy

¹⁶ Fotbalové hřiště Sportovního klubu Hostivice u Bažantnice (u Komenského ulice na okraji Hostivice) nechal v této době předseda klubu továrník Jan Zadák přestavět a dovybavit

V úterý 13. dubna navštívil naši školu p. okr. šk. inspektor Pavel Poch a vykonal inspekci ve všech třídách.

16. dubna odjeli 4 chlapci a 2 dívky naší školy na 2 měsíční pobyt v ozdravovně v Bukovanech u Příbrami, které tam bezplatně umístila okresní péče o mládež v Unhošti. V rámci ošacovací akce přidělila nám současně 5 dívčích šatů, 4 chlapecké a 3 dívčí pláště, 5 podrážky pro chudé žáky a 1 ¼ l lihu pro odvšivení 10ti dětí.

54. narozeniny Vůdce a říšského kancléře Adolfa Hitlera dne 20. dubna oslavila škola poslechem slavnostního proslovu vysílaného v 10 hodin pražským rozhlasem a přenášeného do všech tříd za přítomnosti třídních učitelů. První dvě hodiny bylo řádné vyučování. Po půlhodinovém proslovu byli žáci propuštěni domů.

V dubnu nasbírali žáci odpadkových hmot: kostí 27 kg, starého papíru 78 kg, textilií 96 kg, barevných kovů 16 kg, železa 1 180 kg, gumy 10 kg, celkem 1 407 kg.

Květen.

1. květen, svátek práce, byl na škole svěcen prázdnem a byl zapojen do velikonočních prázdnin, které trvaly od 12 hod. ve středu 21. dubna do 3. května.

Od 3. května byl dosavadní školník Václav Bílek zařazen do válečného průmyslu v Poldině huti v Kladně a ve škole nahrazen svojí matkou.

Dne 15. května byla vysazena a ve sklepě uložena vnitřní křídla všech oken, aby tak byla uchráněna pro případ nepř. náletů.

V květnu nasbírali žáci odpadkových hmot: kostí 45 kg, starého papíru 99 kg, textilií 57 kg, barevných kovů 11,20 kg, železa 1 620 kg, gumy 5 kg, celkem 1 837 kg.

Červen.

V pátek 4. června, v den prvního smutného výročí tragické smrti zástupce říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha byla v 10 hodin vyslechnuta posmrtná vzpomínka vysílaná pro školy pražským rozhlasem, která pak našim třídám byla přenesena školním rozhlasovým zařízením. V přednášce byla zejména zhodnocena nehynoucí zásluha jeho o konsolidaci poměrů a sociální povznesení českého národa a patřičně odsouzen zvrhlý čin vrahů uplacených anglickými penězi.

7. června byl v Hostivici proveden mimořádný sběr starého papíru, který byl nařízen ministerstvem vnitra. Sběru se účastnili všichni hoši naší školy za vedení p. uč. Fr. Vrtala, L. Mičocha a J. Kýhose a V. Bauera. Bylo sebráno 605 kg papíru.

Viděl: o. š. i. Poch

Zemskému ústředí péče o mládež bylo dne 23.VI. odesláno 200 K, z výnosu sbírky žactva pořádané ve třídách pro tento účel.

Žákovská sbírka pro Německý Č. Kříž, pořádaná z popudu šk. úřadovny mezi žactvem, vynesla 845,60 K a v učit. sboru 234 K, celkem 1 079,60 K.

Červenec.

Tohoto školního roku bylo vyučování prodlouženo do 14. července, kdy byla žákům rozdána vysvědčení. V pondělí dne 12. července podle nař. min. šk. z 5.VII. č. 61.231 poslední vyučovací hodina byla věnována oslavě 71. narozenin pana státního presidenta JUDr. Emila Háchy.

Po jadrném a přiléhavém proslovu k. Zpěváčkové byla provedena zpěvní a hudební produkce vybraných žáků za vedení kol. Bauera.

Pro šk. rok 1943–44 zavedeny výběrové přijímací zkoušky z poloviny nejlepších žáků příslušného 4. post. ročníku. Přijato může být nejvýše 35 % žáků tohoto ročníku a pro naši šk. bylo určeno šk. úrad. 48 žáků a ku zkoušce připuštěno 68 žáků.

Z obec. školy	ku zk. připuštěno 50%		náleželo by 35%	přijato bylo	
	chlapců	dívek		chlapců	dívek
Hostivice	18	16		13	10
Jenče	8	9		6	6
Chýně	4	5		3	3
Hostouně	1	3		1	3
Dobrovíze	2	2		2	3

Polévková akce skončila 2.VII., byla toho roku velmi intensivní. Vedena byla zvláštním výborem za předsednictví pana Zykána, rolníka z Litovic. Z naší školy polévku denně dostávalo 76 žáků. K tomu účelu odevzdávali potrav. lístků na maso 10 dkg, tuky 10 dkg, mouky 15 dkg a poživatin 15 dkg.

Školní rok byl ukončen proslovem a rozloučením se ředitele se žactvem ve středu 14. července o 9. hodině.

Srpen.

Podle minist. nařízení měli učitelé od 15. do 31. července právoplatnou dovolenou. V srpnu se každý účastnil žňových prací v místě svého prázdninového pobytu.

Odborný učitel Frant. Vrtal byl dne 20. srpna poslán úřadem práce s 10ti žáky III.A na česání chmele do sudetské župy v Říši. Po týdnu se hoši vrátili s výdělkem 105 K.

30. srpna 1943.

František Pěkný, ředitel.

Školní rok 1943–44.

Nový šk. rok byl zahájen v pátek 3. září proslovem ředitele k žactvu prostřed. škol. rozhlasu, v němž zdůraznil potřebu čistoty a kázně, vyzdvihl žádoucnost loálního [!] chování a kýženou snahu ku spolupráci s německým národem.

Statistika žactva:

Třída	Počet			Národnost			Náboženství				Újezd							
	všech	hochů	děvčat	česká	slov.	jiná	řím. kat.	čes. mor.	ev č.br.	bez vyz.	Hostivice	Litovice	Sobín	Chýň	Jeneč	Hostouň	Dobrovíz	Kněžves
I.	50	25	25	49	1		41	6	1	2	12	10	1	6	12	4	5	
II.	49	27	22	49			33	12	2	2	15	13	3	3	13	2		
III.A	35	35		35			23	5	1	6	11	11	2	3	8			
III.B	31		31	31			19	10		2	13	8	1	1	7	1		
IV.A	55	55		53	2		43	8	3	1	16	14		4	11	4	5	1
IV.B	40		40	39	1		30	8	2		12	11	2		13	2		
Úhr.	260	142	118	256	4		189	49	9	13	79	67	9	17	64	13	10	1

Změny v organizaci školy:

Pokračováním výběru žactva zmenšil se celkový počet dětí o 90 a počet tříd z 9 na 6 proti roku předešlému. 1 učebna v 1. poschodí byla předána obecné škole. V podkrovní kuchyni bylo umístěno 2. odd. němčiny IV.A a II. ročníku.

Personální změny k 1. září:

Vladimír Bauer, učit. čekatel, byl přeložen na obecnou školu do Stelčevse.¹⁷ Marta Velková, učit. čekat., byla přeložena na obecnou školu v Kročehlavech. Johanka Jelínková, uč. prakt., byla přeložena na zdejší obec. školu.

Z učitelského sboru zůstávají: František Pěkný, z. ředitel, Anežka Zpěváčková, Jaroslav Krátký, Leonard Mičoch, Františka Cílková, Václav Jupa, Josef Kýhos, František Vrtal, všichni odb. učitelé. Anna Vacková, uč. d. nauk. Učitelé náboženství: Václav Hájek, ř. k. farář, Jaroslav Boháček, ř. k. kaplan, Frant. Benda, farář čes. mor. církve, a Jan Lochman, diakon českobr. církve.

6. a 7. září účastnilo se všechno žactvo sbírání máku u dvora Litovického. Za 1 605 odpr. hodin bylo žákům vyplaceno 2 407,50 K.

V září sebralo žactvo: 81 kg kostí, 442 kg papíru, 35 kg. text., 7 kg bar. kovů, 1 105 kg st. železa.

¹⁷ Nyní Stelčevses

Říjen.

Podle nařízení byl od 1. října počet hodin jaz. německého zvýšen ze 7 na 8 hodin týdně. 1 hodina byla ubrána zeměpisu.

18. října byla zahájena polévková vyvař. akce, na níž bere účast 124 žáků hl. šk. a 4 učitelé, kromě [...] žáků obec. školy.

Podle nař. okr. úřadu se protiletecká ochrana na škole reorganizuje. Fr. Pěkný, řed. školy, byl jmenován vedoucím a Fr. Bočinský, říd. uč., zástup. Byl zřízen 15 členný hasičský sbor, 12 čl. samar. odbor. Pokud nestačil počet učitelstva, byly sbory doplněny žáky.

V druhé polovině října vykonány sbírka na 4. Dílo pomoci pro Němec. Červený Kříž; vynesla u učit. sboru 107,50 K, u žactva 719,50 K.

Koncem října předáno bylo hosp. družstvu v Jenči 264 kg kaštanů, 64 kg žaludů a 27,5 kg pecek nasbír. šk. dětmi.

V měsíci říjnu nastoupil na úřad říšského protektora pro Čechy a Moravu Vůdcem jmenovaný říšský ministr Dr. Frick a st. tajemník u říšského protektora K. H. Frank byl povýšen na státního ministra, což svědčí o velké důvěře Vůdce a o významném postavení Protektorátu v Říši. Na tyto pro Protektorát tak důležité události bylo žactvo upozorněno učitelstvem a obrázky z ilustr. časopisů.

Listopad.

V rámci dne spořivosti uspořádala filiálka Unhošťské spořitelny soutěž šk. mládeže o nejlepší slohovou a kreslenou práci týkající se spoření. Soutěže účastnilo se z hlavní školy 58 žáků, z nichž 2 obdrželi I., 3 žáci II., 1 žák III. a 8 žáků IV. cenu.

11. listopadu účastnilo se žactvo IV.A za vedení odb. učit. Krátkého a Vrtala sbírky textilií a obuvi pod patronací obecního úřadu. Sběrka skončila s dobrým úspěchem.

16.XI. sešel se výbor rodičov. sdružení ze předs. p. Bratrycha. Na schůzi byli přítomni Fr. Pěkný, řed. školy, odb. uč. Zpěváčková, Cílková, p. Jandus, p. Minařík, V. Procházka a poklad. p. Pára. Bylo konstatováno, že od 196 členů bylo vybráno 1 816 K na příspěvcích. 1 600 K bylo věnováno na polévkovou akci pro šk. mládež, zůstatek předán řediteli k dispozici pro vánoční nadílku.

Na začátku t. m. zavedené 3 členné požární hlídky byly koncem měsíce po zákroku ředitele školy u okr. referenta PO doč. zrušeny, když tuto povinnost převzala rodina školníka a ředitele školy, bydlící v objektu šk. budovy.

V úterý dne 30. listopadu v den pátého výročí zvolení státního presidenta Dr. Emila Háchy, vyslechlo žactvo rozhlasový projev, jímž byl zhodnocen jeho vzorný život a hlavně jeho prozíravý a šťastný čin, jímž vložil osud českého národa do ochrany Vůdce Adolfa Hitlera a německého národa a tím zachránil český národ od židobolševisace, neřku-li od jisté záhuby.

Prosinec.

V rámci letošní nadílky bylo 20. prosince 33 nejchudobnějších žáků poděleno 100 K, celkem 3 300 K, z nichž 2 000 K darovalo rodičovské sdružení hl. školy a 1 300 K újezdní školní rada.

Vánoční prázdniny začaly 21. prosince a byly minist. školství a lid. osvěty stanoveny do 11. ledna 1944.

Leden 1944.

Podle nařízení min. školství ze 16. listopadu 1943 zrušují se dosavadní újezdní školní rady a na místo nich se zřizují místní školní správy. Úkoly a pravomoc přecházejí na starostu obce, který jako takový jest současně představeným školní obce, nepředá-li tuto funkci druhému náhradníkovi.

Na začátku ledna vedení představeného zdejší školní obce převzal ing. František Němec, správce zdejšího velkostatku.¹⁸

29. ledna, kdy byla žákům vydána vysvědčení, skončilo prvé pololetí š. r. 1943–44.

Pololetní prázdniny trvají do 3. února včetně.

Únor 1944.

Druhé pololetí začalo 3. února.

14.II. o 2. hod. v rámci „Umění mládeži“ sjednalo kuratorium pro výchovu mládeže zájezd pražského Nezávislého divadla do Hostivice, které pro naši sehrálo hru od J. K. Tyla „Bankrotář“. V úloze kartáčníka vystoupil věhlasný film. herec Jindřich Plachta.

17.II. vykonal na škole inspekci o. š. i. p. Pavel Poch. Navštívil všechny třídy a učitele a zjistil, že učitelé konají náležitě svoji povinnost.

Březen 1944.

15. březen, den 5. výročí Protektorátu Čechy a Morava, o jehož zřízení má nesmrtelnou zásluhu Vůdce Adolf Hitler a státní president Dr. Emil Hácha, byl oslaven okázaleji, než kdy předtím.

Vyučování skončilo toho dne v 10 hodin, kdy byly ampliony tříd zapojeny na pražský rozhlas, v němž as $\frac{3}{4}$ hodiny trvající relací s vhodnými hudebními vložkami a přiléhavým proslovem zhodnocen byl význam toho dne pro náš národ a jeho budoucnost.

V den Hrdinů 21. března vyvěšeny byly prapory Říše a Protektorátu, aby žactvu a občanům připomněly oběti, které za nás, za naši bezpečnost a klid přinášejí hrdinní vojáci Říše.

¹⁸ Němec byl vládním komisařem vykonávajícím úkoly místo rozpuštěného hostivického obecního zastupitelstva

Duben 1944.

Obvyklý letní čas byl zahájen 3. dubna ve 2 hod. v noci.

Velikonoční prázdniny trvaly týden od 5. do 13. dubna.

V den 55. narozenin Vůdce a kancléře německé Říše Adolfa Hitlera 20. dubna byl poslechem slavnostního proslovu z Pražského rozhlasu oslaven tento mezník v dějinách lidstva a zhodnocen zejména jeho význam pro vzestup německého národa, pro záchranu naši a celé Evropy. Po této relaci bylo vyučování ukončeno.

Květen.

Z podnětu minist. školství byla dne 9. května provedena sbírka „Česká mládež Sociální pomoci“, který v 6 třídách vynesla 470,80 K.

Podle výnosu min. šk. z 30.XII.1943 č. 95673 byly 15. května vybrány povinné příspěvky na filmy a diapozitivy od každého žáka po 8 K, celkem 2 040 K, které byly poslány příslušnému fondu na škol. pomůcky v Praze.

V rámci oslav 120. narozenin a 60. úmrtí Bedřicha Smetany byla v pátek 19. května pořádána šk. akademie. Program provedl odb. uč. Krátký se žáky IV.A a IV.B. Mezi zpěvné výstupy žáků byly zařazeny ukázky z hudebních děl Bedřicha Smetany na gramof. deskách. Všem žákům byly pak po 1 K prodány brožurky, pojednávající o životě a díle nesmrtelného Smetany. Mimo toho účastnilo se žactvo koncertu pořádaného Kuratoriem pro výchovu mládeže, na němž byla přehrána díla Smetanova a Dvořákova.

Svatodušní prázdniny trvaly od 27. do 31. května, celkem 4 dny.

V tomto měsíci byl vystřídán dosavadní předseda správní rady obce Hostivice ing. František Němec Oldřichem Vágnerem, správcem zdejšího mlýna a tím se také změnil představený školní obce.

Červen.

V sobotu dne 3. června vzpomněl ředitel školy proslovem k žákům proneseným škol. rozhlasem 2. výročí smrti zasloužilého a nezapomenutelného zástupce říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha. V proslovu byly vyzdvíženy nehynoucí zásluhy o sociální a konsolidační usměrnění a podnesení [?] českého národa.

8. června navštívil školu p. okr. šk. inspekt. Pavel Poch t. r. podruhé. Po návštěvě vyučování u některých učitelů prohlédl veškeré písemné práce žakovské. V následující insp. poradě zhodnotil, poradil a udělil směrnicí pro další práci. V celku vyslovil uznání za pilnou a poctivou práci všem členům učit. sboru a projevil uspokojení, že nebylo potřebí užiti příkré pravomoci ředitelské.

Ministerským výnosem byl zaveden roční 8 K příspěvek pro každého žáka na filmový fond škol. pomůcek, při čemž škola odvedla 2 040 K od 255 žáků.

Červenec.

Ve středu dne 12. července v den 72. narozenin pana státního presidenta Dr. Emila Háchy byla v 10 hodin vyslechnuta akademie vysílaná pražským rozhlasem. Mezi vybraným hudebním a zpěv. pořadem byl vzletným proslovem promítnut jeho na rušné děje bohatý život, a při čemž byly hlavně vyzdviženy jeho nehynoucí zásluhy o záchranu českého národa ve víru převratných dějů 2. světové války. Po vyslechnutí akademie bylo žactvu z příkazu min. uděleno pro ten den volno.

Dne 10. a 11. července byly provedeny přijímací zkoušky do I. roč. Z 50 % připuštěných žáků 4. post. roč. příslušných obecných škol bylo šk. úřadovnou dovoleno přijmouti 34 chl. a 28 dívek.

Z obecné školy	ku zkoušce připuštěno		přijato bylo	
	chlapců	dívek	chlapců	dívek
Hostivice	21	20	18	19
Jeneč	8	5	5	3
Chýň	5	2	5	2
Hostouň	4	7	4	3
Dobrovíz	5	3	2	1

Školní rok byl ukončen 3. hodinu ve čtvrtek 13. července proslovem ředitele k odcházejícímu žactvu.

Na konci šk. roku bylo 256 žáků, z toho 141 chlapců a 115 dívek.

Vystupuje ze IV.A 54 chl., ze IV.B 37 dívek, ze III.A 3 chl. a z III.B 1 dívka, celkem 57 chlapců, 38 dívek = 95 žáků.

Srpen.

Vyvařování polévek bylo v tomto škol. roce velmi intensivní. Přes všechny nedostatky a překážky doby byly polévky velmi dobré a hodnotné.

Tuto akci vedli následující funkcionáři: Josef Zykán, předseda, Václav Roubal, jednatel, František Kubr, revisor, Josef Thoma, pokladník, Marie Hájková, journál, Anna Vacková, zásoby, Marie Bílková, hlav. kuchařka. Denně se střídaly pomocné kuchařky z řad rodičů žáků.

Počet žáků účastn. na polévkách z obec. školy prům. 170, z hlavní školy 80.

Účetní vydání celkem:	37 000 K
Příspěvek újezd. šk. r.	18 000 K
Dar obchod. p. Jaroše:	10 000 K
Přísp. Okres. péče o mládež	6 000 K
Přísp. rodič. sdruž. hlav. šk.	1 600 K
Učitelé za odeb. polévky	2 000 K

Kromě polévek bylo dětem rozdáno: 400 l mléka, 312 kg sýra a 264 kg marmelády.

V srpnu každý učitel účastnil se žňových prací v místě svého pobytu, o čemž pak řediteli doručil potvrzení od zaměstnavatele ověřené obecním úřadem.

30. srpna 1944.

František Pěkný.

Školní rok 1944–45.

Školní rok byl zahájen v úterý dne 5. září s následujícím počtem tříd a žactva:

Třída	Počet			Národnost			Náboženství				Újezd							
	všech	hochů	děvčat	česká	slov.	jiná	řím. kat.	čes. mor.	ev č.br.	bez vyz.	Hostivice	Litovice	Sobín	Chýň	Jeneč	Hostouň	Dobrovíz	Ruzyň
I.A	37	37	–	37	–	–	29	5	–	3	9	11	2	5	4	4	2	–
I.B	29	–	29	29	–	–	25	3	1	–	9	9	2	2	3	3	1	–
II.	51	25	26	48	2	1	38	10	2	1	12	9	2	6	14	3	5	–
III.	51	27	24	51	–	–	36	11	2	2	15	12	2	4	13	2	1	2
IV.A	40	40		40	–	–	27	5	1	7	13	14	1	3	8	1	–	–
IV.B	34	–	34	34	–	–	22	10	–	2	14	11	1	1	6	1	–	–
Úhr.	242	129	113	239	2	1	177	44	6	15	72	66	10	21	48	14	9	2

Personálních změn k 1. září v učitelském sboru nebylo. Zůstávají: František Pěkný, ředit., odborní učitelé: Anežka Zpěváčková, Františka Cílková, Jaroslav Krátký, Leonard Mlčoch, Václav Jupa, Josef Kýhos, František Vrtal a Antonín Jakobše, uč. němčiny, Anna Vacková, uč. dom. nauk.

Učitelé náboženství: Václav Hájek, řím. kat. farář, Václav Divíšek, řím. kat. kaplan (nově ustanovený), Vladimír Průša, čes.-mor. farář (nově ustanov.), Zdeněk Navrátil, diakon ev. a čes. brat. (nově ustanov.)

K totálnímu válečnému nasazení byli ze sboru dne 19. září úřadem práce v Kladně povoláni učitelé: Jaroslav Krátký, Václav Jupa, Antonín Jakobše a byli přikázáni do Poldiny huti v Kladně jako pomocní dělníci. Učit. Františka Cílková byla přikázána do vojen. sanitárního oddělení v Hostivici.

Říjen.

Po totálním válečném nasazení učitelstva vrátil se 25. září odb. uč. Jaroslav Krátký a 5. října o. uč. Václ. Jupa, oba byli pro nemoc uznáni za nezpůsobilé k těžké práci. 21. října byla uvolněna odb. uč. Frant. Cílková podle nař. o ženách učitelkách.

Následkem těchto změn měnil se v tomto měsíci několikrát rozvrh hodin a rozděl. předmětů.

Ku konci měsíce byli L. Mlčoch, Fr. Vrzal a Josef Kýhos (všichni uč. němčiny) povoláni k lékař. prohlídce za účelem totálního nasazování. Z nich jediný odb. uč. Jos. Kýhos byl povolán.

Vlivem těchto změn a častých leteckých poplachů, při nichž se vždy ztrácí i několik hodin, prospěch žactva velmi trpěl.

Trpěl také sběrem odp. hmot, který také t. m. poklesl následkem změn v učit. sboru.

Kromě těchto závad zasáhla do řádného vyučování 5 denní práce všeho žactva u litovického velkostatku při sbírání makovic, která se prováděla na začátku října. Neúčastnivší se chlapci IV.A vykopali v těchto dnech pod ved. uč. J. Kýhose před školou 2 zákopy na protiletecký kryt, do něhož možno umístit as 150 žáků.

Listopad 1944.

Listopad byl 1. měsíc, ve kterém plynulo vyučování bez rušivých zásahů se strany pracov. úřadu. Když se i na počátku t. m. vrátil odb. uč. Jos. Kýhos jako nezpůsobilý k těžké práci, byl učitelský sbor v úplném stavu (7 učitelů a ředitel).

Ve středu dne 22. listopadu vykonal na škole vzácnou inspekci z. š. inspektor p. František Hájek. Navštívil všechny třídy a učitele (J. Krátký a A. Zpěváčková pro nemoc byli nepřítomni), prohlédl měs. žák. sešity, vykonal revisi úředních knih a vyslovil uspokojení za pořádek a svědomitou práci, které tu shledal.

Ve čtvrtek dne 30. listopadu v den 6. výročí zvolení státního presidenta Dr. Emila Háchy v krátkém proslovu k žactvu zhodnotil ředitel jeho život a hlavně jeho šťastný a prozíravý čin, jímž vložil osud českého národa do ochrany Vůdce Adolfa Hitlera a pod záštitu mocného německého národa.

Prosinec 1944.

Ve čtvrtek 14. prosince vykonal na škole inspekci o. š. i. p. Pavel Poch. Mohl navštívit jen 2 třídy, protože již v 10 hodin byl ohlášen poplach, který byl obnoven v 11,30 a odpoledne ve 13 hodin potřetí se opakoval.

Tradiční vánoční nadílka pro chudobné žáky se nekonala, protože na věcné dárky v 6. roce války nebylo pomyslení a peněžitých darů nebylo potřebí, jelikož v hospodářské válečné konjunktře o peníze není nouze.

Ze školního fondu věnoval ředitel 100 K ústavu slepců v Praze.

Vánoční prázdniny začaly ve čtvrtek 21. prosince a byly minist. školství stanoveny do 11. ledna 1945.

Leden 1945.

Vánoční prázdniny byly pro nedostatek uhlí ve všech školách prodlouženy přes leden na neurčitý čas.

Žactvu jednou týdně ukládány domácí úkoly v nevytápěných místnostech.

Ze školního fondu bylo věnováno 300 K Bolzanovu učitelskému sirotčinci.

Únor 1945.

Vánoční prázdniny pokračují. 1. pololetí bylo úředně stanoveno na 15. února. Žákům po předběžné klasifikaci byla toho dne při udílení dom. úkolů rozdána pololetní vysvědčení.

Březen 1945.

Uhelné prázdniny pokračovaly přes celý březen.

6. výročí zřízení Protektorátu Čechy a Morava Vůdcem Adolfem Hitlerem bylo vzpomenuo 15. března po 10. hod. poslechem školského rozhlasu. Relace byla zahájena skladbou „Hymnus“ od Pucciniho, načež byl vysvětlen význam zřízení Protektorátu pro politický, hospodářský a kulturní život českého národa.

Duben 1945.

Na konci března vyšel min. rozkaz, aby pokud to poměry dovolí, bylo od 4. dubna zahájeno vyučování. S ohledem na vychladlé učebny a na časté nálety amerických hloubkových letců v poledních hodinách učilo se od 7,30 do 10 hodin. Odučilo se 5 vyučov. jednotek po 30 minutách.

9. dubna byl tento chod přerušen obsazením 11 učeben leteckou jednotkou německé armády (150 voj.). Ve zbylých šesti třídách hodlali jsme zavést střídavé vyučování s obecnou školou. Protože američtí hloubkoví letci nálety vystupňovali tak, že létali po celý den, vyučování jsme vůbec zastavili.

Boje těchto letců s německými stroji se velmi často odbývaly v okolí školy, takže budova školy byla několikrát zasažena kulemi z palubních zbraní. Ve středu 25. dubna v 9,45 hod. americkým letadlem zapálená turbína, narazivší na štít mansardy, zdemolovala polovinu střechy školní budovy a asi ¼ okenních tabulek. (Bližší viz v opisu přiloženého dopisu.)

V den Hitlerových narozenin 20. dubna byly ještě naposled vyvěšeny prapory. Nebyly už slaveny okázale ani u přítomného němec. vojska. Byla na vojácích k pozorování zřejmě zastíraná sklíčenost a deprese z Jobových zvěstí o porážkách a rychlých ústupech německé armády.

Protože dubnem ukončuji zápis v této knize, abych události květnové, pro náš národ opravdu májové, zapsal do odložené a zapečetěné kroniky z dob 1. republiky, uzavírám ji následujícím vysvětlením:

Uspořádání zápisů bylo nadiktováno německými inspektory. Zejména bylo zdůrazňováno, že zvláště musí být vyzdvíženy zásluhy vedoucích osobností Říše, Protektorátu a Nové Evropy a události s nimi související. Pro případnou inspekci měla být taková místa opatřena záložkou.

Byli jsme (obrazně řečeno) v zubech šelmy, kterou bylo dobře licoměrně hladiti a laskati, aby zuby tolik nepřitiskla a dala se při tom jinde ošiditi. Proto jsou tedy Hitler, Hácha aj. a jejich zásluhy zveličovány, ač se mnohá slavnost nepořádala, ani rad. relace neposlouchala, ale v knize je uvedena.

Opis dopisu, v němž je popsáno stroskotání letadla o střechu šk. budovy.

25.4.1945

Milý pane inspektore.

O demolování naší školy hořícím letadlem Ti již jistě referoval kol. Šrámek, kteréhož jsem o to požádal, a k. Bočinský to úředně oznámil za obě školy. Proto Ti jen v krátkosti popíši případ z mého hlediska a hlavně, co se již podniká, aby byla škoda napravena.

Byl jsem doma v kuchyni, když as o 9,45 hod. mocná detonace otřásla domkem a sklo z oken se sypalo. Následovaly detonace druhá, třetí a další, že ale slabší. Protože jsem nic neviděl, měl jsem dojem, že nás místo předem hlášených hloub. letců přepadl bomb. svaz. Když jsem chtěl skočiti do sklep. krytu, přiběhla manželka z venku a oznamuje mně, že škola hoří, že se na školu zřítilo letadlo a pak vletělo sousedům do dvora, kde hoří, a dodatečná detonace že vychází z tohoto vraku z výbušnin, které se postupně zapalují. Po tomto sdělení jsem si hned uvědomil, že musím do škol. budovy, ač mi manželka říkala, abych běžel k sousedům pomáhat. Ve škole se již řadili němečtí vojáci do řetězu k podávání vody, mezitím co jiní se násilím vlámali do dveří pravé strany půdy, od níž klíč neměli. Vyběhl jsem také na půdu, máje na mysli naše kabinety, které bohudík byly neporušeny. Štěstí nám v neštěstí přálo, že to právě zasáhlo druhou půlku půdy, neb hořících sta obrazů z různých hořlavých pomůcek by rychle bylo vzplálo a nikdo by již byl školu nezachránil. Obrátil jsem se na druhou půdu, kde již několik vojáků polévalo rozhořelé trámy při vrcholu středního komínu, které pak v několika minutách uhasili. Zjistil jsem, že v hořícím letadle při nárazu na štít mansardy (kuchyně), jehož špičku urazilo a urazivše ještě vršky třech komínů, vybuchla nádrž s naftou, která se rozstříkla po půdě, zapálila trámy a při čemž plamen ožehl tam uskladněné lavice obecné školy a spálil takřka všechno prádlo školnice, která jej tam den před tím rozvěsila. Více jak dvě třetiny krytiny (tašek) z této poloviny střechy leželo rozbito po půdě a okolí budovy. Podle vyjádření pokr. mistra bude potřebí na opravu 14 000 tašek (vagon). Opatření tohoto materiálu bude as nejtěžším problémem. Při opravě budovy, která se již druhého dne zahájila odklizením rumu, již pracují zedníci na opravách komínů, tesaři a pokrývači na této opravě. Příslušní funkcionáři škol. obce se opravdu starají a dělají vše, co je za současné situace možné, aby škol. budova byla před nepohodou chráněna. Kromě uvedených škod byl jen nepatrně proražen strop vzpomenuté kuchyně a pak bylo rozhozeno as půl metrů šk. pšenice nad ní ukryté.

K úrazu přišla jen paní Bílková (ne školnice) z dvojdomku, již ožehl plamen na dvoře, do něhož se zřítil vrak letadla a domek z části vyhořel.

Včera se samočinně zřítilo za bažantnicí druhé letadlo (turbína). Protože dotyčné stroje, kterých je tu teď hodně, mají těžkopádný pozvolný vzlet, krátce, nemohou se utrhnout a výhradně startují ve směru na školu a jen s malými úchyly, nahánějí nám pokaždé strach, že se na nás rítí a nebo zřítí.

Po Tvém prvním úředním dopisu, svolávati žáky na domácí úkoly, ale tím případem to bylo přerušeno a proto po neděli budeme uvažovat, zda ty domácí úkoly stojí za riskování a strach náš a rodičů.

Soudím, že za dané situace, v jaké se tu nacházíme, bude nejlepší vyčkat konce, který může přijít každou chvíli.

Dodatečně připomínám, že jsme hned týž den snesli veškeré obrazy a názor. pomůcky z kabinetů do jedné třídy v přízemí, kde byly již uskladněny naše úřadovny. Skříně jsme museli nechat na místě, protože požadovanou druhou místnost nám vojáci nechtěli vyklidit, vymlouvajíce se, že za tři dny stejně odjedou. Tři dny minuly a jsou tu dále.

No, však to nebude již dlouho trvat, jejich dnové jsou již sečteny a pak teprv přese všechny ty překážky a škody, které tu školní budova utrpěla, s novou chutí překonáme a vynasnažíme se, pokud je v naší moci, vše našim dětem nahraditi.

V Hostivici 29. dubna 1945.

František Pěkný